

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudkyň JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. ve věci

žalobce: V. O.

zastoupen advokátkou Mgr. Soňou Bernardovou
sídlem Koliště 55, 602 00 Brno,

proti

žalované: **Ostravská univerzita**
sídlem Dvořákova 7, 701 03 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2021, č. j. OU-38196/11-2021, ve věci
ukončení studia,

takto:

- I. Rozhodnutí Ostravské univerzity ze dne 14. 6. 2021, č. j. OU-38196/11-20211 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit **žalobci** na náhradě nákladů řízení částku ve výši 15 342 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Soni Bernardové, advokátky se sídlem Koliště 55, Brno.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 15. 8. 2021, domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 14. 6. 2021, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí děkana Lékařské fakulty Ostravské univerzity (dále též „LFOU“) ze dne 25. 3. 2021 o ukončení studia, a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno. Současně navrhl i zrušení prvostupňového rozhodnutí.
2. Žalobcovo studium bylo ukončeno z důvodu nesplnění studijních povinností, když žalobce nesložil zkoušku z Anatomie III. dne 16. 7. 2020 (klasifikace stupněm „F“). Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné, neboť v něm žalovaná nereagovala na odvolací argumentaci žalobce, ale pouze paušálně uvedla, že odůvodnění prvostupňové shledala dostatečné a přesvědčivé. Podle žalobce tím bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces.
3. Konkrétně žalobce namítl nevypořádání odvolacích námitek k formě praktické zkoušky dne 16. 7. 2020, která proběhla on-line, údajně z epidemiologických důvodů, ačkoliv podle elektronického informačního systému fakulty, který je závazný, měla proběhnout osobně. Osobní výkon zkoušky byl umožněn opatřením děkana č. 65/2020 z 27. 4. 2020. Žalobce počítal s osobní formou zkoušky a na tuto se připravoval, v její on-lina verzi však neuspěl. Děkan se nevypořádal s argumentací žalobce o závaznosti elektronického informačního systému a tedy průběhu zkoušky v rozporu se studijním a zkušebním řádem a s uvedeným opatřením děkana a žalovaná přesto považovala vypořádání za dostatečné. Žalovaná se dále nijak nevypořádala s argumentací žalobce o možnosti osobního výkonu zkoušky.
4. Zkouška dne 16. 7. 2020 nebyla vedena vyučujícím předmětu doc. MUDr. F. D., CSc., uvedeným v elektronickém informačním systému, ale MUDr. V. B., Ph. D., aniž by byl tento ke zkoušení pověřen, neboť jeho pověření bylo pouze pro dny 21. 5. 2020, 3. 6. 2020 a 4. 6. 2020. MUDr. B. Ph. D. není v elektronickém informačním systému veden jako zkoušející. Zkoušení jinou osobou než vyučujícím je podle studijního a zkušebního řádu možné pouze ve výjimečném případě, což nebylo naplněno, neboť odůvodnění změny zkoušejícího ztíženou možností MUDr. D. ze Slovenské republiky do České republiky přicestovat v pověření není uvedeno. Žalovaná pouze zopakovala odůvodnění děkana v prvostupňovém rozhodnutí, aniž by se vypořádala s odvolací argumentací.
5. Žalobce v řízení namítl nevhodné chování zkoušejícího MUDr. B., Ph. D., což děkan v prvostupňovém rozhodnutí vypořádal nedostatečně tak, že absence zásahu ze stran členů komise nebo přisedících o nevhodném chování nesvědčí a že nesprávnost tohoto tvrzení děkan sám zjistil u osob přítomných zkoušení. Toto odůvodnění považovala žalovaná za dostatečné. Žalobce namítl, že v řízení není možno vycházet z neupřesněných zjištění získaných od nezjištěných osob. Navíc nebyla vyslechnuta proděkanka Mgr. I. Z., jejíž výsledky žalobce navrhoval, z důvodu nepotřebnosti, když ostatní členové komise nevhodné chování nezaznamenali. Tím bylo popřeno právo žalobce na spravedlivý proces.
6. Žalovaná s žalobou nesouhlasila a navrhla její zamítnutí; zopakovala argumentaci z napadeného rozhodnutí.

7. Krajský soud poté, co co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalované žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce studoval magisterský studijní obor Všeobecné lékařství na Lékařské fakultě Ostravské univerzity. Pro zimní semestr 2019/2020 zapsal předmět „UAN/AN3LF Anatomie III“, který byl povinným předmětem. Žalobce nebyl úspěšný ve zkoušce z tohoto předmětu v termínu 21. 1. 2020, ani v opravném termínu 3. 2. 2020. Předmět zapsal do letního semestru 2019/2020 pouze pro účely složení zkoušky. První termín dne 19. 5. 2020 nebyl úspěšný, stejně tak opravný termín dne 2. 6. 2020. Dne 16. 7. 2020, tzv. „děkanský termín“, skončil rovněž s ohodnocením „F“, tedy neúspěšně. Dne 3. 8. 2020 bylo zahájeno řízení o ukončení studia. Dne 22. 10. 2020 rozhodl děkan LFOU o ukončení studia z důvodu nesplnění požadavků. Toto rozhodnutí bylo dne 25. 1. 2021 zrušeno pro nepřezkoumatelnost. Dne 25. 3. 2021 rozhodl děkan LFOU opětovně o ukončení studia z důvodu nesplnění požadavků. O odvolání žalobce proti němu rozhodla žalovaná nyní napadeným rozhodnutím.
9. Studijní a zkušební řád Ostravské univerzity, účinný od 17. 8. 2017, upravoval v článku 27 „ukončení studia“, odst. 4 písm. h) následující: *děkan rozhodne o ukončení studia pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu podle tohoto řádu, jestliže student ani po druhém zapsání nezískal kredity za některý povinný předmět.*
10. Odvolací řízení upravuje studijní a zkušební řád v článku 75. Ohledně rozsahu přezkumu rozhodnutí děkana rektorem na základě odvolání upravoval tento studijní a zkušební řád v odstavci 13 takto: *rektor přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy a vnitřními předpisy. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy a vnitřními předpisy, se nepřiblíží.*
11. Podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (dále jen „vysokoškolský zákon“), *studium se dále ukončuje, nesplní-li student požadavky vyplývající ze studijního programu podle studijního a zkušebního řádu.*
12. Podle § 68 odst. 1 písm. g) vysokoškolského zákona, *vysoká škola rozhoduje o právech a povinnostech studenta ve věci nesplnění požadavků podle § 56 odst. 1 písm. b).*
13. Na rozhodnutí o právech a povinnostech studenta se od novely vysokoškolského zákona zákonem č. 137/2016 Sb., vztahuje správní řád, když tato novela vypustila vyloučení obecných předpisů správního řádu na rozhodování o právech a povinnostech studenta. O náležitostech rozhodnutí rektora proto platí též § 68 odst. 3 první věta zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, podle kterého *v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*

14. Žalobce namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu nevypořádání jeho odvolacích námitek. Krajský soud se proto zaměřil, zda žalovaná na odvolací argumentaci reagovala, když povinnost vypořádat námítky účastníka řízení vyplývá ze shora citovaného § 68 odst. 3 správního řádu.
15. Žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí argumentoval provedením praktické části zkoušky v online formě v rozporu s elektronickým informačním systémem a opatřením děkana č. 65/2020. V napadeném rozhodnutí žalovaná k námitce ohledně formy zkoušky odkázala na prvostupňové rozhodnutí a konstatovala, že *„k provádění praktické části zkoušky z anatomie přes internet došlo jenom proto, že epidemie nedovolovala provedení zkoušky za osobní přítomnosti studentů na pitevně. Toto odůvodnění pokládá rektor OU za dostatečné a přesvědčivé“*. V závěru napadeného rozhodnutí k tomu dále uvedla, že ačkoliv opatření děkana č. 65/2020 umožňovalo od 27. 4. 2020 prezenční konání zkoušek, nenařizovalo je konat, a vzhledem k tomu, že zkouška z anatomie III. již byla připravena v online formě a z důvodu zachování rovnosti postupu vůči studentům skládajícím ji v jiných termínech, i z důvodu místa pobytu studentů v České a Slovenské republice, byla tato forma zachována; ústní část již proběhla prezenčně. Dále uvedla, že o formě zkoušky byl student informován *„na portále OU, kde se musí student přihlásit (...), v poznámce u řádných termínů byla poznámka, že písemný test probíhá v systému a praktická zkouška na pitevně (u termínů, kdy již byl povolen výkon prezenčně)“*, přičemž žalobce se přihlásil dne 19. 5. 2020, čímž *„akceptoval podmínky konání zkoušky“* (viz strana 11 napadeného rozhodnutí).
16. Z citovaného je zřejmé, že se žalovaná sice vypořádala s argumentací žalobce, týkající se vlivu opatření děkana č. 65/2020 na možnost konat zkoušky v online formě obecně (probíhalo zkoušení online i nadále z důvodu zachování rovnosti pro studenty). Nevypořádala se však nijak s námitkou žalobce o rozpornosti údaje v elektronickém informačním systému, který zkoušku stanovoval v presenční formě, a který žalobce považoval za závazný a na tento se připravoval, když z napadeného rozhodnutí není zřejmé, zda zkouška, ke které se žalobce přihlásil 19. 5. 2020, tedy již za účinnosti opatření děkana umožňující zkoušení presenčně, má probíhat presenčně na pitevně nebo v online verzi, a pokud proběhla v online verzi, kdy a jakým způsobem o tom byli studenti vyrozuměni a zda tento postup byl či nebyl v souladu s údaji v elektronickém informačním systému a Studijním a zkušebním řádem; k tomu žalovaná konstatovala pouze, že *„syllabus předmětu je závazný ve svých informacích“*. Nutno uvést, že odvolací argumentace žalobce výslovně poukazuje právě na závaznost sylabu a dále na neinformovanost ohledně formy zkoušky, když namítal, že způsob provedení zkoušky nebyl vůbec sdělen a že výkon online praktické zkoušky byl obtížný vzhledem k náročnosti a horší srozumitelnosti obrázků.
17. Nevypořádání této námítky tak mohlo zasáhnout do práv žalobce, když tento tvrdí, že se připravoval na presenční zkoušku, čímž byl její výsledek ovlivněn, což v konečném důsledku vedlo k ukončení jeho studia pro nesplnění podmínek studia. Žalobní námitka je proto důvodná.

18. K odvolací námitce ohledně pověření a kompetence týkající se MUDr. B., žalovaný odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, které považoval za dostatečné. Dále uvedl, že *„změna na postu (pozici) zkoušejícího plně odpovídala jak vnitřním postupům LFOU, tak pravomocím vedoucího katedry, a navíc byla odůvodněna objektivní situací (ztížení dojíždějícího doc. D. ze SR do ČR)“*. Doplnil, že je správná úvaha děkana, že *„požadavky na zkoušené studenty vycházely především ze zdrojů nezávislých na osobě zkoušejícího (syllabus, literatura, jednotná učební látka“*. Dále uvedla, že prof. B. je akademický pracovník, profesor se zaměřením na anatomii, že je v pracovním poměru podle sjednaného druhu práce pedagogická činnost.
19. Krajský soud považuje takové vypořádání námitek za dostatečné, neboť sice nereaguje explicitně na každou z výtek, které žalobce proti pověření MUDr. B., Ph.D. vznesl, vyplývá z něj však implicitní závěr o jejich nedůvodnosti, neboť i pochybení při pověření by nemohlo mít vliv práva žalobce, když požadavky na zkoušeného nebyly odvislé od osoby zkoušejícího, ale ze zdrojů na něm nezávislých. Jak opakovaně dovodila judikatura správních soudů, nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů je též situace, kdy se správní orgán nevypořádá s námitkami účastníků řízení, ledaže je z odůvodnění rozhodnutí jako celku zřejmé, jaký má správní orgán náhled na ty aspekty dané věci, na které poukázali účastníci řízení, a proč je považuje za liché, mylné či vyvrácené provedenými důkazy (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53). V posuzované věci žalovaná uvedla, proč má za to, že odvolací námitka chybného pověření MUDr. B., Ph.D. je nedůvodná, když podle jejího názoru nemá osoba zkoušejícího na průběh zkoušky zásadní vliv. Proti tomuto závěru žalobce žádné námitky nevznesl. Za této situace nevypořádání dílčí námitek k pověření zkoušejícího nemůže vést k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
20. K námitce nevhodného chování MUDr. B., Ph.D. žalovaná odkázala na prvostupňové rozhodnutí, ze kterého citovala, že děkan *„sám ověřil nesprávnost Vašeho tvrzení u osob, které byly přítomny zkoušení“*. Dále se ztotožnila s úvahou, kterou považovala za dostatečnou a přesvědčivou, že *„nejlepším důkazem korektního průběhu zkoušení byla absence zásahu nebo výhrady ze strany členů komise, nebo přisedících ohledně probírané látky“*; konečně uvedla, že není třeba požadovat vyjádření proděkanky Mgr. Z., protože ostatní přisedící nekonstatovali žádné známky špatného chování prof. MUDr. B., Ph.D.
21. Krajský soud se ztotožňuje s názorem žalobce, že za podklad pro rozhodnutí nemůže sloužit zjištění správního orgánu učiněné blíže neuvedeným způsobem u nespécifikovaných osob a že takové zjištění nemá oporu ve správním spise. Zjištěním, které nemá oporu ve správním spise, nemůže být ani odůvodněno neprovedení navrženého důkazu jeho nadbytečností. Aby však tato vada vedla ke zrušení napadeného rozhodnutí, muselo by se jednat o vadu, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.) Žalobce v žalobě uvádí, že postupem žalované bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces a že výpověď Mgr. Z. mohla být pro řízení zásadní. Neuvedl však, v čem zásadní být mohlo, co mělo být její výpovědi prokázáno a jak tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí. Jak dovodila judikatura správních soudů, obsah a kvalita žaloby předurčuje podobu rozhodnutí soudu,

protože míra podrobnosti odezvy soudu je závislá na tom, jak detailně své námitky žalobce v žalobě formuluje (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 9. 2018, č. j. 8 Afs 170/2018 – 36). Neuvedl – li žalobce jinak, než zcela obecně, jak vytýkaná vada ovlivnila zákonnost napadeného rozhodnutí, když se omezil pouze na konstatování, že výpověď mohla být zásadní, nemůže soud s ohledem na dispoziční zásadu ovládající soudní řízení sám žalobní argumentaci doplňovat a domýšlet. Ani tato námitka proto není důvodná.

22. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí ohledně vypořádání námítky týkající se formy předmětné zkoušky, krajský soud je zrušil bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. V něm se žalovaná vypořádá s odvolací námitkou žalobce týkající se souladu formy posuzované zkoušky, ve které proběhla, s údaji v elektronickém informačním systému, se Studijním a zkušebním řádem, a rovněž z hlediska informovanosti žalobce o formě, ve které proběhla, s ohledem na datum jeho přihlášení ke zkoušce.
23. Žalobce žalobou navrhl zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, což je postup předvídaný ustanovením § 78 odst. 3 s. ř. s., krajský soud však pro tento postup neshledal důvod, a proto tak nepostupoval; o návrhu nerozhodl, neboť domáhat se zrušení rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které předcházelo napadenému rozhodnutí, není procesním právem žalobce (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 1 As 60/2006 – 106).
24. Vzhledem k tomu, že v řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, vzniklo mu v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, k jejichž náhradě soud žalovaného zavázal. Náklady řízení žalobce představují zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3.000,- Kč, dále odměna ze zastoupení advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 3.100,- Kč, podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., a to za dva úkony právní služby, příprava převzetí zastoupení a sepsání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky, dvakrát režijní paušál ve výši 300,- Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 3 vyhlášky, a dále DPH z těchto částek s výjimkou zaplaceného soudního poplatku podle § 57 odst. 2 s. ř. s. Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovanou k jejich zaplacení zavázal, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 15. září 2022

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu